

gets Fleertal tager aldeles feil i den Sætning, der saaledes fremsættes. For at sikke sig den retfærdigste Afgjørelse af Sagerne, maa man søge at faae de paalideligste og fuldstændigste Erklæringer; Spørgsmaalet bliver da: hvilken Fremgangsmaade skal man følge for at faae saadanne Erklæringer? I saa Henseende troer jeg, at den daglige Erfaring leder til at antage, at man snarest maa vente det ved en Fremgangsmaade, der er modsat den, der foreslaaes i Lovforslaget. Naar der i det daglige Liv ønskes tilfredsstillende Dplysninger om en Mand's Forhold eller hans moraliske Character, saa spørger man Folk, der kjende ham, og som man anseer for paalidelige; men ved at forhandle med disse derom, lader man ikke den Paagjældende, om hvem der er Spørgsmaal, være tilstede. Det er ganske naturligt, at, naar denne Mand maatte være personlig tilstede, vilde man i de fleste Tilfælde ikke kunne vente at faae fuldstændig Dplysning, hvis der var Noget at udsætte paa den Paagjældende, idet Vedkommende da vilde klympe sig ved at udtale Sandheden, i alt Fald fuldstændigt. Der er blevet yttret som Noget, der kunde indvendes herimod, at man ogsaa, naar man ikke lod de Paagjældende vide, hvad der erklæres, kunde udsætte sig for, at Usandhed blev fremsat. Imidlertid er det vistnok noget ganske usædvanligt at paalyve Folk Noget, og man kan derfor ikke indrette den almindelige Fremgangsmaade derefter. Der er ikke fremkommet det Allermindste, der kan give Anledning til at antage, at Dyrighedens Erklæringer i den Form, hvori de afgives nu, skulde være upaalidelige eller usandfærdige. Under den Behandling af Sagen, der har fundet Sted her paa Rigsdagen i den foregaaende Session, er der heller ikke fremsat noget som helst Exempel paa, at der fremkommer urigtige eller usandfærdige Erklæringer fra Dyrighederne.

Foruden denne almindelige Hovedsætning for Lovforslaget, at man skal søge at sikke sig en retfærdig Afgjørelse af Sagerne, anføres ogsaa en anden Sætning, der ligeledes staaer fremsat uden Grund, nemlig den, at der ved den i det foreliggende Lovforslag indeholdte Fremgangs-

maade fremkaldes en Dverbetvisning om, at Sagerne afgjøres retfærdigt. Jeg troer, at en saadan Dverbetvisning paa ingen Maade fremkaldes ved det Forslag, som her ligger for. Enten kan man tænke sig, at Ansøgningen bevilges, eller at den ikke bevilges. Bevilges den, saa vil vedkommende Ansøger være tilfreds med Sagen, uden nærmere Undersøgelse om, hvorvidt Afgjørelsen er mere eller mindre retfærdig. Dersom den ikke bevilges, saa seer jeg ikke, hvorledes han efter den Fremgangsmaade, der foreslaaes, kan komme til den Dverbetvisning, at Sagens Afgjørelse er retfærdig. Dersom, hvad langtfra er sjældent, Underøvrighederne anbefale Andragendet, men dette desuagtet afflaaes af Ministeriet, saa vil tværtimod Vedkommende vistnok snarere troe, at Sagen ikke er afgjort paa en retfærdig Maade, hvilket imidlertid langtfra derfor behøver at være Tilfældet, fordi man i Ministeriet ifølge de Grundsætninger, hvorefter det maa afgjøre Sagen, idet det maa tage Sagen fra et høiere Standpunkt, er kommet til et andet Resultat, end det, som Underøvrighederne troede muligen kunde vedtages i den enkelte foreliggende Sag.

Der er dernæst paaberaabt som en almindelig Grund, der her kunde gjøres gjældende, den almindelige Nytte af Offentlighed. I saa Henseende har den samme ærede 1ste Landsstingsmand for 1ste Kreds (Andræ), saavidt jeg skjønner, udtalt det Fornødne. Jeg skal blot dertil føie en kort Bemærkning, nemlig den, at der med Hensyn til dette Lovforslag slet ikke er Spørgsmaal alene om offentlige Anliggender. Mange af de Andragender, der er Spørgsmaal om, ere tværtimod i den alleregentligste Forstand private. Naar der saaledes meget hyppig indsendes Andragender i Wgtekabs-sager, gad jeg dog nok vidst, om man skal henregne dem til offentlige Sager; ingen af Vedkommende kan ønske, at de skulde behandles som offentlige Sager; de ere aldeles private Sager. Om end Offentlighed altsaa kunde antages at være ubetinget at tilraade i offentlige Sager, vilde dette dog ikke i det foreliggende Spørgsmaal kunne være afgjørende. Men dernæst er denne Hovedsætning i og for sig ikke bevisende; en saadan almindelig Sætning beviser naturligviis Intet, da mange offentlige